

Vihreä siirtymän energiahankkeet ja luonnonsuojelu

Uhkia ja mahdollisuuksia

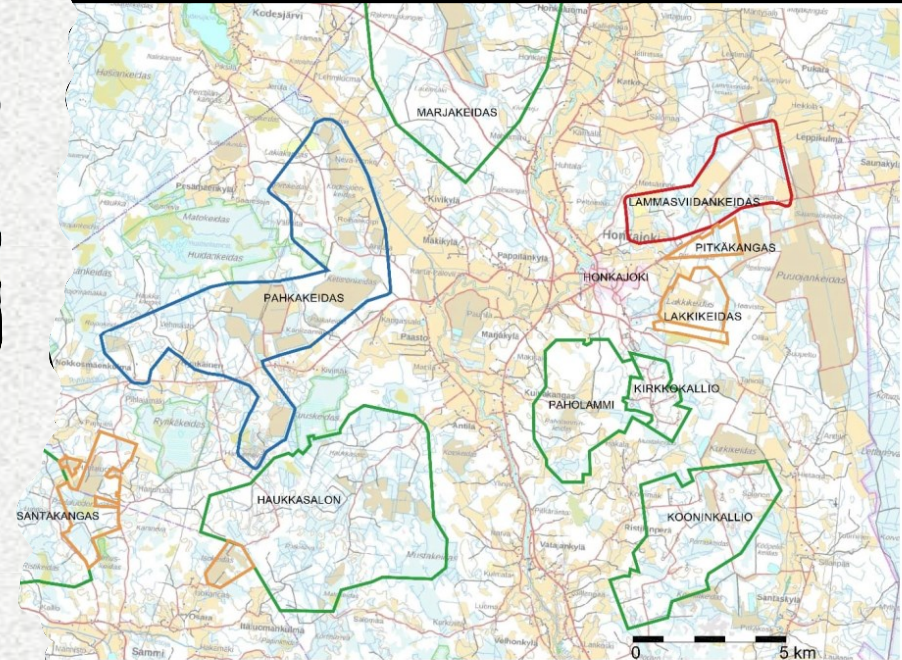
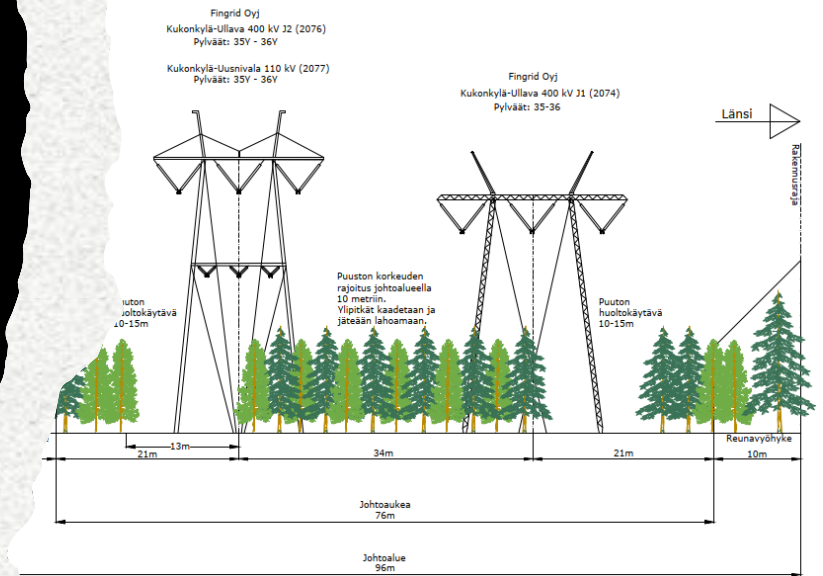
Ylitarkastaja Iiro Ikonen 05.11.2024

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Luonnonsuojeluyksikkö

Haasteita

- Sekava ja kiireinen kilpailutilanne. Tuuli- ja aurinkoenergiaprojekteita syntyy vireille kuin sieninä sateella ilman suunnitelmallista alueidenkäytön tarkastelua. Tieto kunnalta/toimijoilta/lehdistä kun sopimukset maanomistajien kanssa ja ehkä osa selvityksistäkin on jo tehty. Monet projektit sijoittuvat luonnon ja maiseman kannalta herkille alueille. Kuinka suurella osalla projekteista reaalista mahdollisuutta toteutua?
- Luontoselvitysten tekijöitä tarvitaan: kiire ja henkilöresurssit.
- ELY-keskusten ympäristöviranomaiset paljon vartioina, resurssit ovat niukkenemassa ja organisaatiouudistus tulossa (lupa- ja valvontavirasto, elinvoimakeskukset).
- Fokuksessa usein vaikutukset linnustoon ja luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, susi, metsäpeura, liito-oravat (kulkuyhteydet), viitasammakko
- Suunnittelutarveratkaisut, yleiskaavoitus, YVA:t (ohjelma, selostus).
- Uusia tilanteita mm. aurinkoenergiaprojekteissa paloturvallisuus, huoltotiet, maanpinnan tasaaminen, miten suhtautua metsäkatoon ja hallituksen linjaukseen.
- Uusia sähkölinjoja ja sähköasemia ja vanhat laajenevat

10. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat tuulivoimat ja muut aurinko- ja

Haasteita

Yhteisvaikutusten arviointi

- Natura-arvioinnit
- Luonto-maisema-hiljaisuus-elinympäristöjen kytkeytyneisyys/ alueiden pirstoutuminen - vesiensuojelu-luontoelinkeinot-virkistyskäyttö
- Maakunnan ja valtioiden rajat ylittävät yhteisvaikutukset hankalia
- Vihreän siirtymän luontoverkosto

Ekologiset yhteydet No-go –alueet?

VAT alueidenkäytön tavoitteet

- Ekologiset yhteydet otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelussa eikä niitä pirstota tarpeettomasti muulla alueidenkäytöllä
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

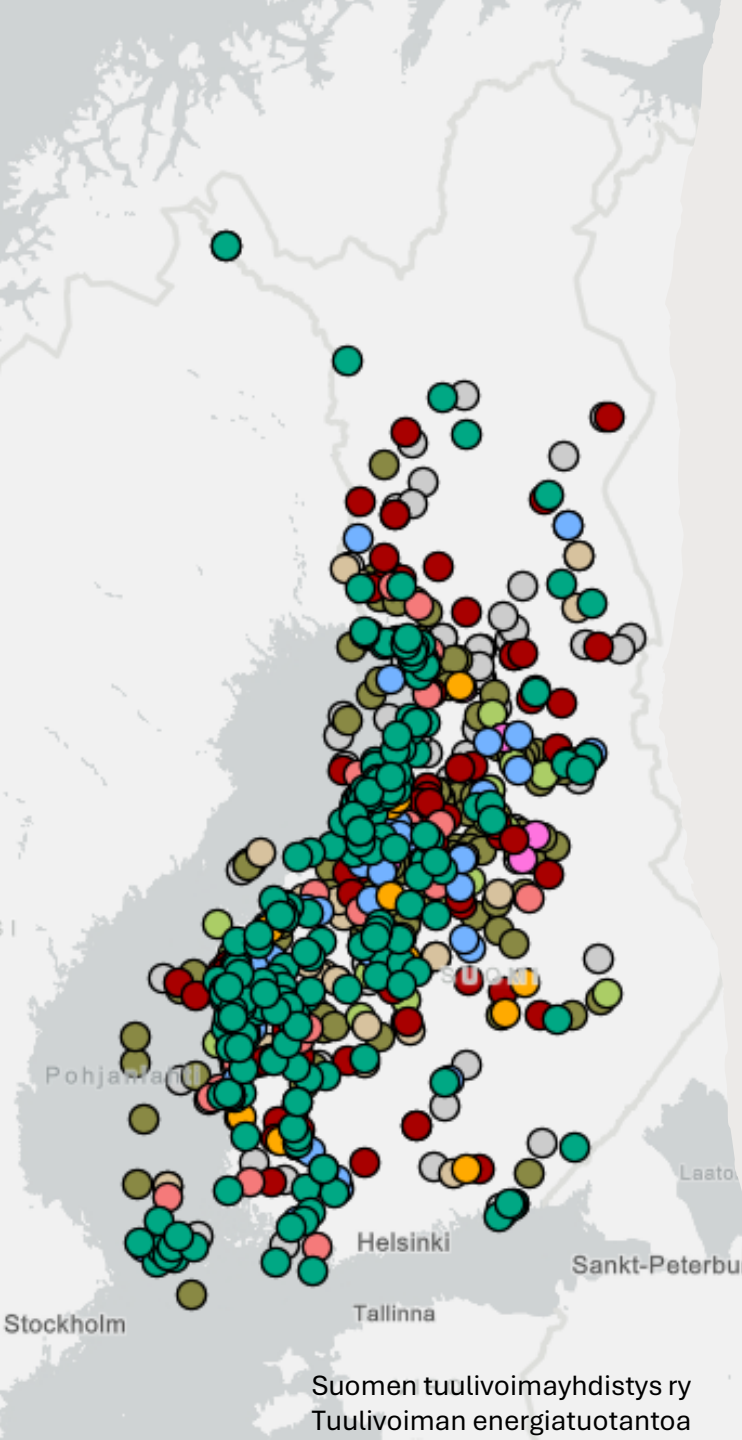
Viherverkostoa/viherrakennetta hahmotettu maakuntakaavoissa> alemmat kaavat

Viherverkoston luonnon ydin- ja käytäväalueet, alueellisten monimuotoisuusohjelmien hot-spot –alueet, Priodiversity/HELMI-keskittymät...

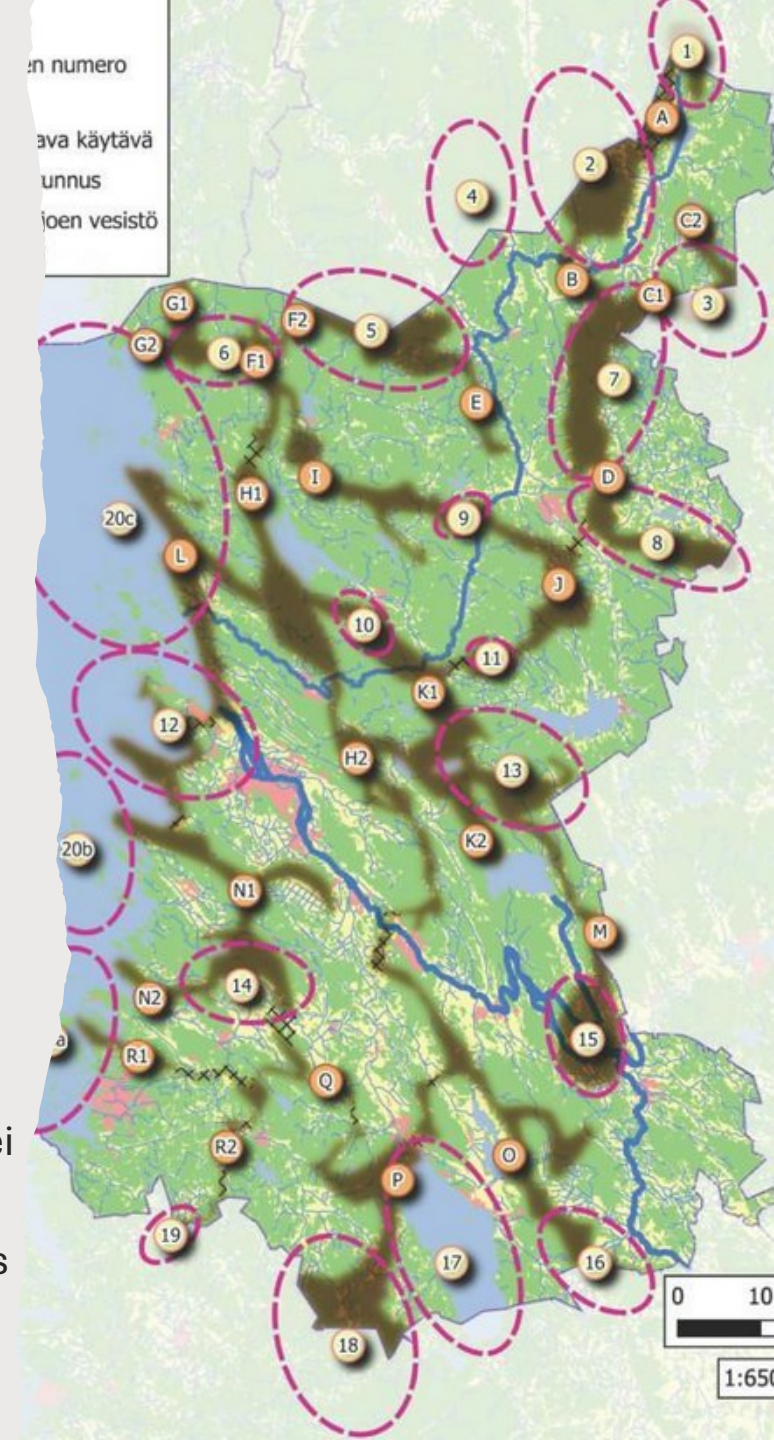
Toimenpiteiden kohdentaminen arvokkaimmille alueille (ennallistaminen, vapaaehtoiset suojeluohjelmat, tarkemmat selvitykset alemmissa kaavoissa)

Nopeasti syntyneitä tarpeita/mahdollisuuksia tuuli- ja aurinkoenergian tuotantoalueiden kehittämisen osalta ei ole voitu ottaa huomioon maakuntakaavatasolla

>Luonnolle haitallisia energiahankkeita tulee ohjata pois arvokkaimmista luonnon- ja vesiensuojelun kannalta tärkeimmiltä alueilta muuttuneisiin ympäristöihin

Suomen tuulivoimayhdistys ry
Tuulivoiman energiatuotantoa

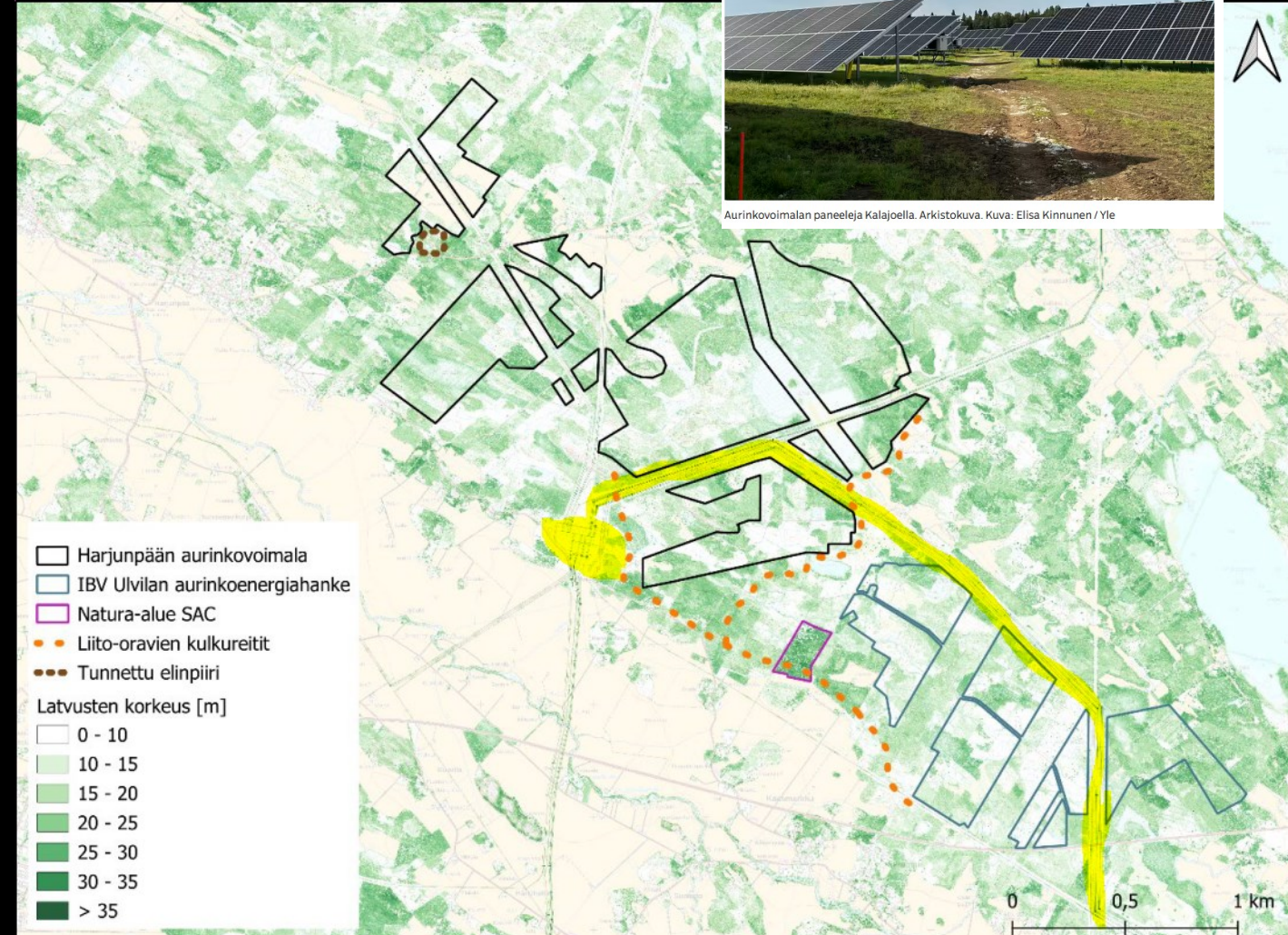
Mahdollisuuksia

- Vihreällä siirtymällä korvataan toista luontoa heikentävää energiatuotantomuotoa.
- Runsaasti tuoreita luontoselvityksiä !
- Yritystoiminta mukaan tukemaan alueellista luonnonhoitoa ja lajisuojelun turvaamistoimia (ekologinen kompensatio, muu suora yritystoiminnan tuki)
- JTF-rahoitus (oikeudenmukainen siirtymä), vihreän teknologian uudet ratkaisut
- Mahdolliset win-win -tilanteet entisillä turvetuotantoalueilla, jälkikäyttö kosteikkona (veden viipymä, vesiensuojelu, luonnon monimuotoisuus).

Esimerkki 1: Kaasmarkun aurinkovoimalat

- Kaksi laajaa aurinkoenergian tuotantoalueen suunnitelmaa Ulvilan Kaasmarkun alueella, hankealueiden alle yhteensä noin 1000 hehtaaria metsää. Hanke Satakunnan viherverkkoselvityksen käytäväalueen.
- Kaasmarkunmäen vanhan metsän Natura-alue ”pussissa” kahden energiatuotantoalueen ja laajenevien sähkölinjojen ja sähköaseman välissä: merkittävä haitta suojeluperusteena olevalle liito-oravalle.
- Ratkaisukeskeisesti edetään, mutta asia on erittäin hankala.
- Voimalan rakentamista ennakoineet hakkuut osaltaan heikentäneet liito-oravan kulkuyhteyksiä, yhteyksiä on parannettava
- Vesiensuojelu oma haasteensa, vierellä Varsinais-Suomen paras lohikalojen poikastuotantoalue

Viranomainen: Kaasmarkun aurinkovoimala ei saa uhata harvinaista koiperhosta eikä lepakoita

Alue sijaitsee noin seitsemän kilometrin päässä Ulvilan keskustasta.

Aurinkovoimalan paneeleja Kalajoella. Arkistokuva. Kuva: Elisa Kinnunen / Yle

Esimerkki 2: Yyterinniemi

- Kehittyvät satama- ja teollisuusalueet
- Sähkolinjat
- Sähköasemat
- Vihreän energian tuotantolaitokset
- Vetyputkelle tilaa
- Infra (tiet, kevyen liikenteen väylät, rautatie)
- Vanhojen tasoristeyksien poisto, uudet tietlinjaukset

Pori esiselvittää merkittävää laajennusta Tahkoluodon satamaan

Alueella ovat käynnissä riuttaluonnon ja levähtävien lintujen selvitykset.

Jaa Tallenna Kommentoi

Tahkoluodon laajennus voisi olla jopa 90 hehtaaria. KUVA: PASI MATTILA

Ren-Gas suunnittelee yli miljardin euron vetyalan investointia Porin Kirrinsantaan

Vedyn ja e-metaanin tuotantolaitoksen on tarkoitus valmistua vuoden 2028 aikana.

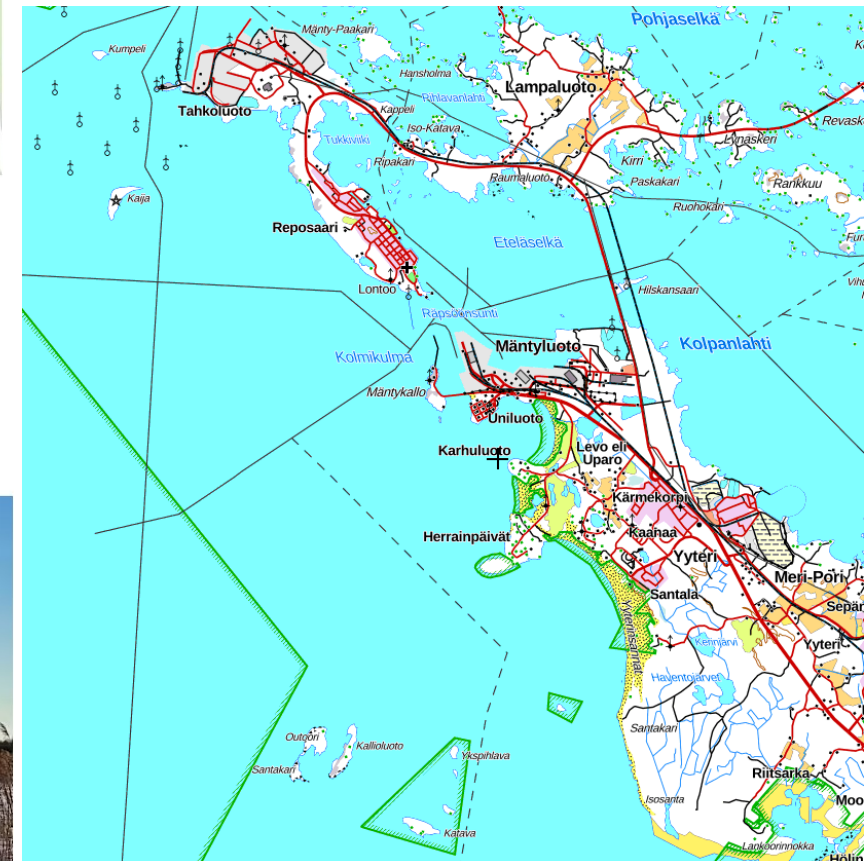

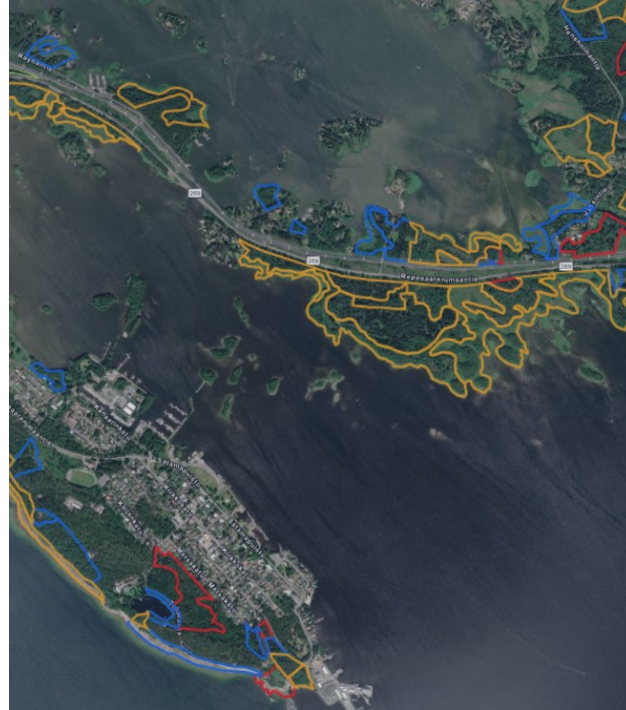
Tuotantolaitos sijoittuu Kirrinsannan teollisuusalueelle. Arkistokuva. Kuva: Katja Halinen / Yle

Satakunta | Luonto

Porin luonto on yhtä ainutlaatuista kuin Käsivarren Lapissa, sanoo tutkija – ”Onhan se huikeaa”

Suomen ympäristökeskuksen Ninni Mikkosen väitöskirja-aineistossa Pori on esimerkiksi Hailuodon ja Oulangan kanssa samassa joukossa.

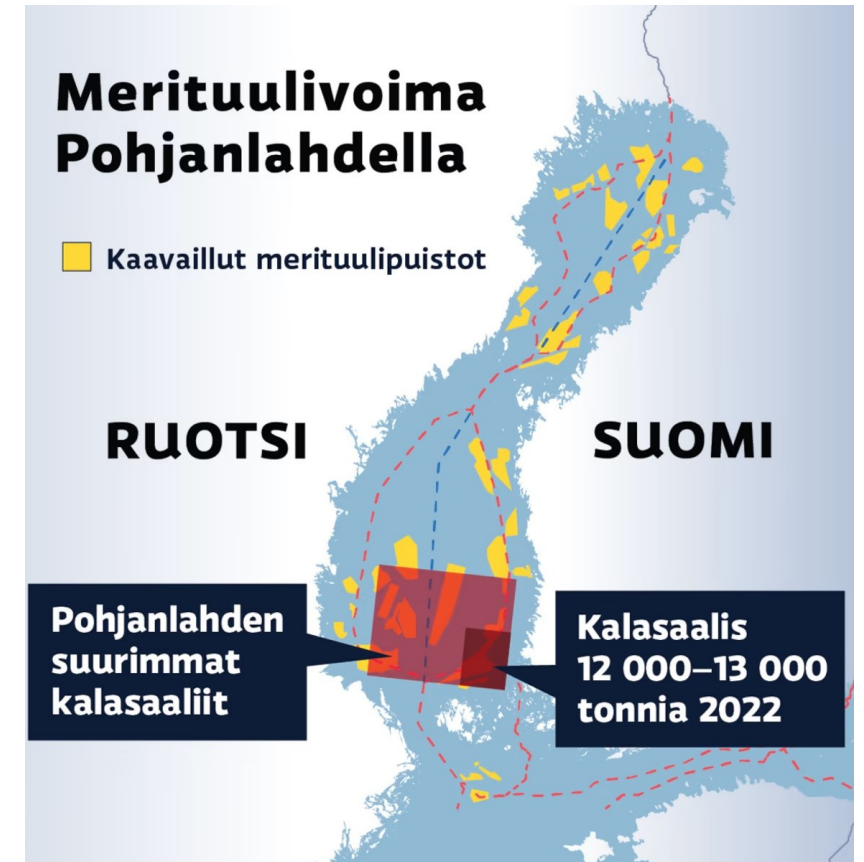

Yterinniemen luonto

- Hienoja maankohoamisrantoja, dyynejä, lehtoja ja rantaniittyjä
- Valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita (Yterin maisemat)

Merituulivoimaa (kommentit Niilo Aro)

- Suomessa vain vähän hankkeita: toimintatavat ja arviointimenettelyt eivät ole ehtineet vakiintua
- Vertaisarvioitua tutkimustietoa, etenkin seurannan ja pitkäaikaisten vaikutusten osalta, on rajoitetusti. Merialueiden läpi muuttavien lintujen populaatiotason muutokset ovat melko huonosti tunnettuja pitkällä aikajänteellä
- On myös paljon vaikutusmekanismeja, joiden tunnistaminen on vielä alkuvaiheessa tai vaikeaa mm. yhteisvaikutukset, pohjaan kajoaminen, virtausmuutokset, vaikutukset kalastoon
- Merituulivoimaa varten täytyy perustaa pitkiä sähkönsiirtolinjoja rannikolle, ja niillä on suuri vaikutusalue.
- Merenpohjan luontotyyppien ja kasvillisuuden huomioinnissa on vielä parannettavaa

Kiitos

